

Szerkesztőség:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1-ső szám — Ide intézendő a
lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.**Kiadó-hivatal:**

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1. szám a. a könyvnyomdában.
— Ide intézendők a kiadó hiva-
talt illető előfizetés, hirdet-
mény, nyilttér és egyéb felszó-
lalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor tér-
fogata . . . 12 fillér.
Többszöri hirdetésnél árked-
vezmény.

Nyilttér:

Egy sor . . . 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legzélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

Dalárdánk.

Lapunk legutóbbi számában hirt adtunk arról, hogy koszorus dalárdánk tagjai több, mint négy évi stagnálás után értekezletet tartottak, melynek legfontosabb pontja azon kérdés volt: „legyünk“-e, vagy csak „voltunk“?

Örömmel regisztráltuk, hogy a megjelent régi működő tagok mindenike a dalárda további fenállása iránt fejezte ki óhaját, valamint a legtöbb azt az ígéretet is tette, hogy hajlandó abban, a régihez hasonlóan, tényleges közreműködését biztosítani.

Fájdalom, hogy elhalálozás vagy elköltözések által a dalárda egyes szólamai annyira megfogytak, hogy immár a dalárdának további fenmaradását csupán a régi tagok szereplése által nem lehet biztosítani. Több új tagra van szükség s éppen ezek száma és minősége az, mely első sorban dönteni fog dalárdánk válságos helyzetének kérdésében. E célból vannak kibocsájtva a felhívások s mi kötelességet mulasztanánk, ha nem sietnénk ez ügyet városunk fejlett izlésű s a szépért lelkesülni szerető közönsége figyelmébe ajánlani.

Fölöslegesnek véljük hosszasan fejtegetni azt itt, hogy van-e szükség Rimaszombatban dalárdára, vagy nincs? — a mikor már az előkelőbb falvakban is működnek dalkörök, — de nem hagyhatjuk figyelmen kívül s említés nélkül azon körülményt, hogy igen sok nemzetiségi helyen tótai, németül éneklő dalköröket hallunk szerepelni s ez utóbbiak láttára bizony, méltán érezhetünk önszembélyást lelkünkben azért, hogy a helyett, hogy istenadta tehetségeinket a nemes és szép ügy érdekében felhasználnánk, elhanyagoljuk nemzeti dalaink művelését s nem fordítunk figyelmet annak lelkesítő és nemesítő hatásaira.

Pedig még nem vagyunk olyan nagyon magyarok, hogy nemzeti dalaink művelése már fölösleges és elhanyagolható dolog volna — egy oly provinciális központban, mint Rimaszombat, mely ha minden porcikájában magyar város is,

ne feledjük, hogy a magyarságnak egy olyan végvára, melynek a mellett, hogy a maga erejének biztos tudatában van, a vidékre is hatással s jó példaadással kell, hogy legyen.

S nem arról van most szó, hogy Rimaszombatban dalárdát alapítsunk, vagy hogy a már fenálló közművelődési irányú egyesületek számát s a velük járó tagsági költségeket szaporítsuk; hanem arról, hogy első sorban is, mérlegeljük a becsét annak a szép emlékek — s diadalokban párját ritkító intézménynek, mely Rimaszombat városának vallotta magát mindenkor, melynek szép hírneve Rimaszombat nevéhez van fűzve, melyért Rimaszombat városa s több társadalmi intézménye a multban már oly sokat áldozott; s mely intézmény Rimaszombat városának oly sokszor s messze vidékeken hirt, dicsőséget szerzett; — másodsorban pedig arról, hogy ébreszszük fel kebleinkben azt a fiúi kötelességérzetet, melylyel városunk művelődése, rangja, valamint dalárdánk tradícióival szemben mindnyájan viseltetni tartozunk; s tegye meg kiki tőle telhetőleg azta lépést, mely dalárdánk előbbrevitelét segíti és nyújtson segédkezet ennek újból leendő fellendüléséhez!

Ne feledkezzünk meg arról, hogy dalárdánk felélesztését ma még könnyen elérhetjük. Ha vesztesége volt is működő tagokban, még mindig jelentékeny, számottevő erővel dicsekedhetik, olyanokkal, kik támaszaik lehetnek az újabb belépő fiatal erőknél, olyanokkal, kikben a dal szeretete s művelése már vérré vált; de jöhet idő, ha a most kínálkozó alkalmat elszalasztjuk, hogy e régi tagok a növekedő kor arányában elgyengülnek, elkedvetlenednek, vagy elhalnak s akkor teljesen új, össze nem szokott, próbálatlan elemekből kell majd szervezni új testületet, mely feladat minden esetre sokkal nehezebb lesz a mostaninál s mindig kérdés, vajjon az az új egyesület életképes lesz-e?

Jó lesz ezeket most meggondolnunk mindazoknak, kik városunk dalárdája iránt érdeklődnek. S vajjon van-e városunkban olyan ember,

ki ez iránt ne érdeklődne? . . . Bátran mondhatjuk, hogy nincs egy sem! Oly osztatlan, oly általános figyelem és érdeklődés tárgya tán egy sem volt városunk kulturális egyesületeinek, mint ez a dalárda! Láta ezt minden egyes működő tag szereplése közben, ha a hangjegy mögül a hallgató közönség arcára tekintett. Láta az érdeklődés melegségét; láta és érezte az abban kifejezett elismerést és biztatást; láta benne működésének óhaját s vett jutalmát. Láta a megelégedést s a jól eső örömet gazdagok és szegények szemében; kiolvashatta ezekből, hogy igenis, van tér, melyen társadalmi életünknek széttagozottsága mellett is egyek tudunk lenni néha és néhol. Dalárdánk lételet, fennmaradását szinte követeli annak egyik fő-fő érdeme, hogy szereplései mindig összefüggték a legszebb demokratikus irányú lépésekkel, melyek városunkban tettek.

A kaszinó, a polgári olvasókör, a nőegylet különböző hazafias, — vagy jótékony irányú ünnepei, — nevezetesebb vendégeink, vagy társadalmi és közéletünk kimagasló tagjainak koronkint előfordult ünnepeltetései alkalmából a dalárda közreműködése soha nem hiányzott; szereplése mindenkor számot tett és közönséget vonzott. Négy esztendeje már, hogy nem szerepelt . . . Most itt az ideje a nagy kérdésre adandó feleletnek: fog-e még szerepelni? . . . Szívüől óhajtuk, hogy a közeli napok e kérdésre igenlő választ teremjenek; mert a mi szerepkört a multban dalárdánk betöltött, azt mással nem helyettesíthetjük; az a tér, az a hely üres lesz mindig.

Számokkal és szavakkal ki nem fejezhető, erkölcsi kár és véték volna azért városunk közönsége részéről, ha ez intézményt széthullani engedné. — 8—10 jó új tagról van szó; ennyit talán csak termelt Rimaszombat négy év óta! Nem keres a dalárda kiiskolázott hangot, csak jó hangot; nem keresi, kinek mi a foglalkozása az életpályáján, csak tisztességes ember legyen. Sőt tán még azt az igényünket is feladhatnók, hogy a felújuló dalárdának minden tekintetben

TÁRCZA.

Nyizsnyai Gusztáv.*)

Irta: PÓSA LAJOS.

(Szavalt: Nyizsnyai szobrának hődmézvósárhelyi leleplezési ünnepén, október hó 7-én a szerző)

Behunyom a szemem s úgy nézek a multba:
Magszúr a szabadság töviskoszoruja!
Fölszakad a sebe jajduló lelkemnek:
Koporsókat látok, temetnek, temetnek!

Diadalmas zászlónk lebukott a porba,
Vad boszut lihegő ellenség tiporja.
A haza szent képét rugdossa sarkával,
Szeme közé esapkod szöges ostorával.

Ki esörög? Mi esörög? Porkolábok láncza.
Tömlöczök fenékén szabadsághős rázza,
Bujdosók siralmát zugja folyó, patak,
Vérbe fűrdött hantok égre kiáltanak.

Temető az ország . . . Erdőn, mezőn, halmon
Virágtalan sírok sóhaját hallom.
Hóhérok röhögnek, ördögök kacagnak,
Halottí éneket a haló magyarnak.

. . . Behunyom a szemem s úgy nézek a multba:
Egy dalnokot látok síroka borulva,
Húros hegedűjén bús kesergő zúg át,
Tövissel pengeti szakadozó húrját.

Átöleli, mint a korhadó keresztet,
Hősök porló szive sorra mind fölreszket,
Porladó szívükből virágok fakadnak:
Képeül a télre támadó tavasznak.

Innen is, onnan is szed egy-egy virágot,
Városról-városra járja az országot.
Húros hegedűjén új ének zúg által:
Pengeti sírokról tépdesett virággal.

*) Vármegyénk nagynevű szülöttének ezt a remek költeményét, melyet az ötvenes évek híres nótaköltőjének szobra leleplezésére írt, a „Szegedi Híradó“-ból vettük át. Szerk.

Dalol a nagy éjben születő hajnalról,
Rémes sötétségben fényes virradatról,
Csüggedő nemzetnek reményt zengedezve
Iratos balzsamot hullat a sebekre.

Te vagy az Nyizsnyai! Te voltál, te voltál!
Könyvedet itta be a romba dőlő oltár!
Mikor a magyarnak sirni se volt szabad:
Te a szabadságot elsírtad magad.

Csillagtalan éjbe csillagot is dobtál,
Dermedt szív melegült lángszító dalodnál,
Zöld gallyat ültetél sivatag pusztába,
Szép sudárba szökkent . . . nőtt, nőtt koronája.

Isten szólalt meg a hegedő szavában:
„Honszerető nemzet nem lehet hazátlan,
Csak a ki a zsarnok talpnyaló szolgálja,
Csak annak veszett el független hazája!“

Áldott légy, magyar nép vándor hegedőse,
Isten muzsikása, najnal pengetője!
Ringassa nevedet az örök hír szárnya!
Zengő dal övezze s szabadság virága!

Mese-mese.

Irta: NÓGRÁDY LÁSZLÓ.

I. Egy óra, mely nem jár.

Emlékezem jól, mert az ilyenről sohasem felejtkezik el az ember. Egy augusztusi délután történt. Szép, ragyogó nyári nap volt, a nagy eperfás udvaron tikkadtan pihent a lábas jószág, a falu is csendesen hallgatott, csak a gyerekek csipogtak az uton, hol lovacskázva szaladgáltak.

Én is ott játszottam velük, éppen porhegyet építettünk, kutaeskat ástunk. Az édes anyám oda jött hozzám, ki volt sirva a szeme.

— Gyere, — mondta s kezemen fogott.

A többi testvéreim már ott álltak az ambitus alatt.

— Beteg apuska, — mondták nagyon bánatosan.

Én istenem, bánatosan, hiszen még azt se tudhaták, mi az a bánat, olyan kicsinyek voltak.

Régen az volt, régen beteg, nagy beteg. Az erős, vas ember lassan hervadt, korán öszült. Tudta, hogy meghal. Egy sárga papírlap itt van most is előttem. Fakult rajta minden betű. Az apám írta a nagy éjszaka előtt pár héttel.

Meghalok, írja, tudom, egy pár hónap mulva, szegény tanító vagyok, a fiam sorsát szeretném biztosítani, mert nem hagyhatok rá semmi örökséget . . .

Kemény, határozott betűk, a milyennek őt ismerem. Azt akarta, hogy valami tanító képezdében vegyem fel, mert még fiatal voltam. Nem teljesítették a kérését, egy pár hónapom hiányzott a szükséges korhoz — és ő meghalt egy pár héttel előbb, ahogy gondolta.

. . . Ott álltunk valamenyien az ágyánál. Nagyon megtörték már akkor a szemei, de még teljesen az eszénél volt.

A nap már lefelé szállott. Sötétes árnyak szaladtak a szobában. Behallatszott a nyitott ablakon az udvaron álló eperfák susogása, a tyukok is kiabáltak az udvaron s a verébhad is csiripelt a szalmás öl tetején.

Vigasztalt.

— Elnehezültem egy kicsit, de érzem, hogy javulóban vagyok. Semmitől ne féljete.

Csengőszó hallatszott be az udvarról, a tehenünk jött meg.

— Nézz utánna, mondta az apám, anyád maradjon itt.

Egy kis büszkeség is szállott belém, hogy most az én gondjaim alatt áll az egyetlen vagyonunk, a virág. Nagy igyekezettel láttam hozzá, hogy mindennel ellássam. Hamar fűért neki a Mogyoróska alá!

Soha még ilyen szomorúan nem mentem a rétre, nem a Mogyoróska. A jól ismert játszó helyeken meg sem álltam, pedig ott játszott még Csóri Berczi, meg Lipták Miska is.

— Gyere sárkányt eresztetni, csalogattak, te leszel a zsinéfgőgő.

ki kell állania a versenyt az országos ünnepélyeken résztvevő nagyobb városok dalárdáival szemben . . .

Csak egyről nem tudunk lemondani; arról, hogy dalárdánk éljen, működjék és fennmaradjon!

M.

Gömör-Kishont t. e. vármegye alispánjától.

Hirdetmény.

18849. sz. — Törvény és szabályrendelet értelmében tartandó rendes őszi vármegyei bizottsági közgyűlés határidejéről — főispán ur ömeltóságával egyetértőleg — folyó évi október hó 25-ik és következő 26-ik napjának délelőtti 10 órája Rimaszombat városába, a vármegye székházának nagytermébe tüzetet ki.

Midőn erről a közönséget ezennel értesitem és a vármegyei bizottság tagjait személyes megjelenésre hivatalból tisztelettel felkérem, egyidejűleg köztudomásra hozom, hogy ez alkalommal a köztanácskozás és elintézés kiválóbb tárgyait a lemondás folytán megüresedett rimaszombai járási főszolgabírói tiszti állásnak, valamint ezen választás következtében üresedésbe jöhető szolgabírói tiszti állásnak törvényszerű választás utján betöltése, az 1901-ik évi virilis bizottsági tagok névjegyzékének bemutatása, az 1901. és 1902-ik évre a törvény 22-ik §-a értelmében elkészített s a vármegyei közigazgatási bizottság által már tárgyalta és megállapított s közszemlére kitétt vármegyei utiköltség előirányzatnak tárgyalása és megállapítása, valamint a törvény 46-ik szakasza értelmében a tárgysorozatban szabályszerűen kihirdetendő egyéb közérdekű vármegyei ügyek fogják képezni.

Kelt Rimaszombatban, 1900. október hó 3 án.

Bornemisza, alispán.

Gömör-Kishont t. e. vármegye törvényhatósági bizottsága 1900. évi október hó 25-ik és következő napjain tartandó rendes őszi közgyűlésének

tárgysorozata:

1. Alispán jelentése a vármegyei közigazgatás negyedévi állapotáról.
2. A lemondás folytán megüresedett rimaszombai járási főszolgabírói tiszti állásnak, valamint ezen választás következtében üresedésbe jöhető szolgabírói állásnak törvényszerű választás utján betöltése.
3. Az 1901. évi vármegyei költségvetésnek megállapítása.
4. Az 1901. évi virilis bizottsági tagok névjegyzékének bemutatása.
5. Az 1901. és 1902. évre elkészített, a vármegyei közigazgatási bizottság által már tárgyalta és megállapított s közszemlére kitétt vármegyei uti költségelőirányzatnak tárgyalása és megállapítása.
6. A borenörző bizottságok újból alakítása, valamint némely vármegyei bizottság és választmányban megüresedett helyek törvényszerű betöltése, illetve kiegészítése.
7. Belügyminiszteri rendelet a vármegyei árvaszék-nél egy kisegítő munkaerő alkalmazása ügyében hozott határozat jóváhagyása tárgyában.
8. Belügyminiszteri körrendelet az Amerikába való kivándorlás szabályozása, illetve korlátozása tárgyában.
9. Belügyminiszteri körrendelet a vidéki magyar színészet erkölcsi és anyagi jólétének előmozdítása ügyében.
10. Belügyminiszteri rendelet a hazai babaügy fejlesztése ügyében.
11. Belügyminiszteri rendelet Putnok nagyközség gyalogjárójának használata iránt alkotott szabályrendelet tárgyában.
12. Kereskedelemügyi miniszteri rendelet a Kápusztafalu—vernári uti fentartási költségei ügyében.
13. Szatmárvármegye közönségének felirata az állatorvosi intézmény államosítása ügyében.
14. Győr szab. kir. város törvényhatóságának átirata a tisztviselők vallási érületének fokozása tárgyában.

— Nem én, beteg az apám, sietek, mondtam. Oh, ha tudom, hogy többet nem sárkányozok, ha tudom, hogy ez lesz az utolsó gyerekjátékom, talán elmegyek. Mert azután, — azután már nem játszottam sohasem . . .

Bizony végigborzadtam, mikor a mogyoróska rétre ért. Lent a völgyben már sötétes volt, az Ipolyba szaladó patakából fehér ködök szálltak ki a rétre, a fűfa-bokrok ágait susogva borzolta a szél.

A nagy hegy tetején még vörösen égett a hunyó nap sugara, mintha lángba borult volna ott minden, de itt lent már lelépett a sötétség, gomolyogva szálltak a ködárnyak. Féltem valamitől, nem tudom miktől . . . a szálló ködtől? a bokorsusogástól? Nem tudom.

Eppen estére harangoztak, mikor a faluba visszaértem, a kis harangot húzták. Utánna aztán neusokára mind a hármat . . .

Mikor a szobába léptem, apám már haldokolt, de még megismert. Felém nyujtotta erőtlen kezét, a szája is mozgott. Valamit akart mondani, — istenem, ugyan mit?

Meghalt; éppen lámpagyújtáskor. Mi nagyon sirunk, a Virág tehenünk meg jókedvűen ropogtatta a fűvet s bizonyára azt gondolta, hogy ma estére sok tejet ad. Pedig egyvel kevesebbnek kellett! — Eltemettük.

Nem volt min osztoszkodni a temetés után.

Mégis! Egy óra maradt, egy zsebóra, mely nem járt. Szegény apám arról megfeledkezett a levelében, megfeledkezett erről az örökségről.

. . . itt áll előttem, nagy, erős jószág, még most se jár. Ugy hagytam, amint volt, kilenczen áll a mutatója, éppen ilyentájt halt meg az édes apám . . .

II. Egy óra, mely jár.

Nagy esemény történt a háznál. Mert már házam is van, amolyan kis fészék, melyben egész nap dalol az én édes madaram. Igen, olyan kis fészék van, melyben legdrágább kincsem, ez a daloló édes madár, meg a boldogság, melyet nekem hozott ez az ide repült madárka.

15. Nagyvárad szab. kir. város törvényhatóságának felirata Bécs székesfőváros községtanácsának a magyarországi helységnek németül való czimzése tárgyában hozott, a magyar állam nemzeti jellegét sértő határozata ellen.

16. Pécs sz. kir. város közönségének felirata a köztisztviselőknek a községi teherviseléshez leendő bevonása tárgyában.

17. A Bethlen Gábor szoborbizottság megkeresése a Bethlen-szobor javára adomány gyűjtés iránt.

18. Az „Eötvös-alap” országos tanítói segély-egyesület megkeresése az egyesület támogatása iránt.

19. Az elzülött gyermekek megmentésére felállított nevelőintézet gyámoltása iránt beérkezett kérvény.

20. Az orvosok országos nyugalom és segélyintézete alapítókének gyarapítása érdekében beadott kérvény.

21. Alispáni jelentés a vármegyei pénztárak és alapok időszaki megvizsgálásáról.

22. Igazolól választmányi határozat a választott bizottsági tagok sorában elhalálozás folytán megüresedett két helynek törvényszerű betöltése ügyében.

23. A számonkérőszék folyó évi július hó 16-án tartott ülésének jegyzőkönyve.

24. Árvaszéki elnök jelentése a gyámoltak és gondnokoltak tőkének elhelyezése ügyében.

25. A kurinci m. kir. földműves iskolánál 1900—1901. tanévben betöltendő alapítványi helyek ügyében kelt alispáni határozat.

26. A vármegyei mezőgazdasági bizottság kiadásainak fedezésére az 1900. évre esedékes 1000 kor. összeg kiutalványozásáról szóló alispáni végzés.

27. Az 1901. évi vármegyei nyomtatvány szükséglet kimutatása.

28. Vm. főorvos jelentése Kubinyi Gyula szolgabíró egészségi állapotának megvizsgálása tárgyában.

29. Főorvos jelentése Szabó Lajos iktató egészségi állapotának megvizsgálásáról.

30. Alispáni végzés Szabó Lajos iktató részére újabb engedélyezett szabadságidő tárgyában.

31. Kubinyi Sándor utbiztos egészségi állapotának megvizsgálásáról szóló főorvosi jelentés illetve ez érdemben hozott alispáni végzés.

32. Vármegyei főorvos előterjesztése a Rimaszombatban szervezendő bábaképző tanfolyam tárgyában.

33. ügyészi vélemény a Dobsina város és Duck Jakabné között létrejött cserelőgyelet tárgyában.

34. ügyészi vélemény Martonfala község képviselő-testületének a 2. tkvi 41. hrsz. ingatlan tulajdonjoga kérdésében hozott határozata érdemben.

35. ügyészi vélemény Klenőcz község képviselő-testületének, Engler Sámuel tartozása ügyében hozott határozata érdemben.

36. ügyészi vélemény a Nagyrőcze város és Vieszt Paulina között létrejött adás-vétel ügyében.

37. ügyészi vélemény a Nagyrőcze város és Homola András között kötött adás-vétel ügyében.

38. ügyészi vélemény a Várgede község és Micsurda József között kötött adás-vétel ügyében.

39. ügyészi vélemény a felső-bátka-i temetkezési helyül használt területnek az alsó-bátka ev. ref. egyház birtokául leendő elismerése kérdésében.

40. ügyészi vélemény Pelsűcz község képviselő-testületének, az építési szándékolt harmadik felekezeti népiskola építési költségei tárgyában hozott 16. sz. határozata érdemben.

41. ügyészi vélemény Felsőszajó község képviselő-testületének, az állami elemi iskola szervezése ügyében hozott határozata érdemben.

42. ügyészi vélemény Rozsnyó r. t. város közbizottság szabályrendelet tervezete tárgyában.

43. ügyészi vélemény a Csetnek község és Oravec János között létrejött adás-vételi ügylet érdemben.

44. ügyészi vélemény a Jolsva városi tüzoltó-egylet alapszabályainak megerősítése ügyében.

45. ügyészi vélemény Rozsnyó város mezőgazdasági bizottsága szervezetről szóló szabályrendelet érdemben.

46. ügyészi vélemény a pelsűcz i. z. hitközség alapszabályainak jóváhagyása kérdésében.

De a minap nagy esemény történt a háznál, igen, nagy esemény.

— Hoztam valamit, mondtam az édes feleségemnek, két drága szem nézett rám kérdően.

— Ugy-e nem tudod, mit?

— Hol van?

— Olyan dolog, hogy el se bírtam hozni, inceskedtem.

— Lássuk csak, szól a feleségem, s egy szempillantás alatt ki van kutatva minden zsebem.

— Nem hoztál semmit, tréfálsz.

— De bizony vettem, igazán.

Egy kicsit elkomolyodik az édes feleségem, de aztán megint felvidul s elkezd vallatni.

— Mi lehet az?

Leültünk kettesben, szorosán egymás mellé. A feleségem merően a szemembe néz s úgy vallat.

— Ez se, az se, mondom minden kérdésére.

Itt-ott szorosabban kérd z, mikor elnevetem magamat, azt hiszi, kitalálta az igazat. Pedig nem azért nevetek, hanem azon az édes naivságon, mely minden kérdését olyan kedvessé teszi.

Átfogja a fejemet.

— Nem vesztegetsz meg, mondom én, találd ki. Ki tudja, talán mégis engednék, megmondanám a nagy titkot, de jön valaki hoztak valamit.

— Ez lesz az, — kiáltja a feleségem, — hát mégis csakugyan vettél valamit, — szól s örömtől sugárgó arccal bontogatja a csomagot.

Egy óra kerül ki belőle, egy közönséges fali óra. Igen, csak egy közönséges fali óra, amolyan konyhába való. Nagy négyzetes talapján üveg síncs, hanem két angyalt festett rá a csinálója.

— Ezt választottam ki, mondom, nézd csak, angyal is van rajta.

— Milyen szép, ni, olyanok ezek a rózsák s ne-felejtsek, mintha élne, mondja a feleségem örülve. Leteszszük az asztalra, meg felveszszük az ujonnan szerzett vagyunkat. Megnézzük mindenfélől, nincs-e valami hibája. Ugy örülünk neki, ennek a közönséges óranak, mintha kincseket érő jószág lenne.

47. ügyészi vélemény a eszi Kubinyi-féle birtok vételárának elszámolása tárgyában.

48. ügyészi vélemény a rimabányai 139. sz. tkvi ingatlanak, a rimóczi volt urbéreszek tulajdonául leendő átkebelezése kérdésében.

49. ügyészi vélemény Felsővály község korcsmaház és temetőjertje jövedelmének felhasználása ügyében.

50. Főszolgabírói jelentés a giczei és gömörpanyiti körjegyzőségekben közgyámi állások rendszeresítése tárgyában.

51. Főszolgabírói jelentés az antalfalvi jegyzői körben alkalmazandó közgyámok ügyében.

52. Főszolgabírói jelentés az Osgyan községben f. évi június hó 15-én pusztított tűzvész tárgyában.

53. A rimaszombai járás területén fekvő több község tűzrendőri szabályrendeletei.

54. Szolgabírói jelentés Ropka András 1848—49-iki honvéd nyugdíjazása ügyében.

55. Főszolgabírói jelentés Tomás Hajder János árvíz károsult segélyezése iránti kérvénye érdemben.

56. Serke község eljárásának előterjesztése a katonai előfogatok kirendelése ügyében.

57. Lunter József kérvénye a inségalapi tartozása kifizetésére időhaladék engedélyezése iránt.

58. Számvevőszégi jelentés Malé község 1875—77. évi községi számadásainak megvizsgálása tárgyában.

59. Számvevőszégi jelentés Lukovistye község 1899. évi számadásai tárgyában.

60. A vármegyei községek költségvetéseinek és számadásainak jóváhagyása érdemben előterjesztett számvévőszégi javaslatok.

61. Több rendbeli, a vármegyei gyógyalaphoz előlegezett a behajthatlan kórházi költ ségek törlesztése hozatala.

Ezeket kívül még a közgyűlés hatánapjáig netán beérkező s közgyűlési elintéztést igénylő egyéb ügyek.

Téli tanfolyam.

Kisgazdák figyelmébe.

Meghazudtolja czimemet a természet, de mindenki, megvan győződve róla, hogy tényleg álmos már a természet, lassan-lassan nyugvóra tér.

Látszik a hervadás, mezők, erdők képe mind pusztább lesz, a gazda külső mezei munkája kisebb térre szorul, míg végre ugyszólván téletenségre lesz kárhóztatva a kemény téli időben — De ez csak olyan gazdátvalva esik meg, ki a földműves tulajdonképeni munkáján kívül, egyébhez nem ért, mert az értelmes, ügyes gazda sok olyan foglalkozáshoz ért, melylyel a hosszú téli idő unalmát elűzi, de nemesak ezt teszi, hanem még némi keresethez is jut.

Hogy ez mindenki számára lehetővé tétessék, hogy a magyar gazda sanyaru helyzetén legalább némileg segítve legyen, arról gondoskodott a nagyméltóságú földművelésügyi m. kir. miniszter ur, midőn a téli tanfolyamokat életbe léptette.

Már a mult esztendőben volt alkalmam egyet-mást e lap hasábjain a téli tanfolyamokról elmondani, most nem akarok ismétlésekbe bocsátkozni, de mivel közeledik a tél, van szerencsém ismét gazdaközönségünk figyelmét a téli tanfolyamra felhívni.

Jelen évben is két ízben tartatik a rimaszombati földműves iskolánál ilyen 8 hetes gazdasági tanfolyam és pedig az első november hó 1-től december 23-ig, a második 1901 január 3-tól február 28-ig, felvétetnek mindazon kisgazdák vagy azok fiai, kik 17 évnél idősebbek, írni, olvasni és számolni tudnak és feddhetetlen erkölcsi magaviseletűek, a gazdaság iránt hajlammal bírnak s fentieket okmányokkal bizonyítják.

A jelentkezés eszközölhető akár levél útján, akár pedig a tanfolyam kezdetekor személyesen.

Az oktatás ugyszólván kizárólag gyakorlati és kiterjed leginkább oly tárgyak készítésére, melyek a gazdaságban mindig szükségesek, előállításuk a gazda által is eszközölhető, sőt egyik-másik könnyen értékesíthető is.

Az iskolánál külön e czélra felfogadott mesteremberek lesznek, kik tanítják majd a fafaragást, kosárfonást, kaptár- és seprőkészítést stb.

A szoba ünnepek esendben hallgat, a napsugár játszva ragyogja be a falakat. Egy sugár éppen az óra számlapjára esik. Ni, hogy csillog, hogy ragyog. Bizony nagyon derűs, mosolygó minden körülöttünk.

— Hova teszszük, kérdi aggódva a kis feleségem, ugyan hová?

Az most a kérdések kérdése! Szinte diadalmenetben visszük a konyhába. Én viszem az órát, a feleségem meg a lánczot és vas-sulyokat. Eszembe jut Csóri Berci meg Lipták Misa, így vittem valaha velök én is a vén Viniczára a sárkányt. Hej, hárman is alig bírtuk!

Hogy a konyhába érünk, akkor veszszük csak észre, hogy mennyire szükséges ide az óra.

— Milyen csendes, mondja az édes feleségem, igazán kellett ez az óra.

Nagy disputa támad megint, hogy hol lesz a legalkalmasabb felüggeszteni.

— Ide.

— Nem, amoda, jobban látszik.

— De aztán majd jár-e? kérdi a feleségem s elkomorul az arca.

Végre fent van. Felhuzom, nagy vigyázva, megigazítom a mutatót. No most! Szinte aggodalommal várjuk, hogy jár-e majd. Tik, tak, beszél az óra. Hátha megáll, várjunk még. De csak tovább megyen.

— Milyen édesen ketyeg, szól a feleségem.

— Sokkal barátságosabb lett a konyha, mondom én.

— Igazán.

— Mindjárt út.

Zug, berreg a kereke, a nagy pondus sietve száll alá s egyszerre esengő szóval telik meg a konyha. Egykettő . . . számláljuk szinte áhitattal.

— Milyen jó csengő szava van, mondja feleségem s oda borul a nyakamba, hogy megköszönje ezt a közös szerzeményt.

Én is átkarolom az édes feleségemet s Isten tudja, hogy hogy nem, de eltéved a nagy örömben is a lelkem s azt gondolom, ugyan hányas számot mutat majd nekem ez a mutató utóljára, akkor . . .

Már a múlt évben is nagy sikereket ért el az ország ezen téli házi ipari oktatás által, a mint azt a Budapesti f. é. tavaszán rendezett „mezőgazdasági házi ipari kiállítás” is bizonyította.

Ezen gyűjteményes kiállításon lehetett tapasztalni, — hogy tud a magyar szépet is létesíteni, csak kedv és kitartás legyen hozzá.

Es mibe kerül az ilyen kitanítás? Ugyszólván semmibe. Mert a tanfolyam ingyenes, lakás, étkezés, fűtés, világítás mind ingyen van, csak az utiköltséget kell a kisgazdának megfizetni s azt a kis bélyeget, a mi a születési bizonyítványra szükséges.

Azon sok szép és hasznos dologért, a mit itt elcsajátít, ez nem nagy ár, főleg, ha még azt is veszünk tekintetbe, hogy kisgazdánk nagy része télen unatkozik, tétlenül hever. A mellett mindazon tárgyak közül, melyeket önállóan készít el, 1—1 példányt haza vihet magának.

Itt az alkalom és még hozzá oly alkalom, a milyen a mai adófizető, mindent pénzért mutogató világban ritkán fordul elő, hogy ingyen tanulhat valamit a magyar, okulhat, de ez egyszer nem a saját kárán.

Van ezenkívül egy igen szerény tiszteletteljes kéresem mindazokhoz, kik a mi szegény hazánk ügyét szívükön viselik, s ez az, hogy világosítsák fel a mi kisgazdáinkat arról, hogy csakis így boldogulhatnak, ha szakítanak a régi rossz hagyományokkal s ha ők is tanulnak.

Látjuk milyen válságos a helyzet, pangás mutatkozik minden téren, a terménynek nincs ára, azért arra kellene törekednie a kisgazdának, hogy ezen bajokat ellensúlyozza azzal, hogy többet termel, terményeit arányosan osztja el, az állattenyésztést, növénytermelést más alapokra fekteti, ezt mind csakis okszerű gazdálkodás által lehet elérni, a mi kisgazdáinkról sajnos csak a legkritikább esetben állítható.

Ha tehát haladni akarnak, a mit pedig az észszerűség tanácsol, az élet pedig szinte kényszerít rá, akkor ragadják meg az alkalmat s jelentkezzenek minél többen akár az I-ső, akár a II-ik téli tanfolyamra, hogy legalább az okszerű mezői gazdálkodás legsarkalatosabb alapelveit sajátítsák el.

Szinte hallom a kifogásokat, hogy ilyen szép időben kár a felnőttnél fiatalabbak elutazni, mikor a mezői munka még javában folyik, jó, ezt elfogadom, azon módosítással, hogy jelentkezzenek néhány nappal később, vagy ha ez nem volna lehetséges, akkor a januári tanfolyamra, akkor már csakugyan nincs lényeges munka a gazdaságban.

Az ellen is lehet kifogás, hogy az okmányok beszerzése körülményes és költséges, de itt is segíteni lehet a dolgon, ugyanazt a szolgáltatást megteszi egy hiteles községi bizonyítvány, melyben bizonyítatik az illetőnek községi illetősége, kora, (legalább 17 éves), vallása és feddhetetlen erkölcsi magaviselete.

Rajta tehát kisgazdák jelentkezzenek minél számban.

L.

Meghívó.

A gömörmezei ált. tan. egyesület rimaszombati járásköre a folyó évi őszi gyűlést október hó 18-án délelőtt 1/2 10 órakor tartja meg a feledi ev. ref. elemi iskolában, melyre a járás-kör t. tagjait, valamint a nevelés ügye iránt érdeklődő t. közönséget tisztelettel meghívom.

A gyűlés tárgysorozata:

1. Gyakorlati tanítás; tartja Kazár Árpád ev. ref. tanító.
2. A gyakorlati tanítás megbeszélése.
3. Elnöki előterjesztések.
4. A népiskolai vallásoktatás. Előadó: Fekete Mihály állami tanító.
5. Milyen legyen az osztatlan népiskola olvasókönyve? Előadó: Pál Béla társulati tanító.
6. Egy gazdasági ismételő iskola gyakorló-telepének fizemterve. Előadó: Hannák Manó állami tanító.
7. Folyó ügyek; indítványok; tagsági díjak s az Eötvös-alap évi járulékaik fizetése.

Megjegyzés. A gyűlés után közebed lesz; a szükséges tájékozódás céljából szíves tisztelettel felkérem mindazokat, kik abban részt venni kívánnak, hogy ez iránti igényüket Bárczy Boldizsár, feledi ev. ref. tanító úrnál a folyó hó 15-ig bejelenteni sziveskedjenek.

Kelt Jánosiban, 1900. október 6.

Becske Bálint s. k., jkőri elnök.

Hirek és vegyesek.

Tisztújítás a városnál. A Rimaszombat városában megüresedett polgármesteri állás betöltésére Bornemisza László alispán a választás napját október hó 30-ára tűzte ki. A választó gyűlést az alispán maga fogja vezetni, s bizonyára közmegegyezéssel veszi mindenki tudomásul, hogy az eddigi jelek után itélve, Nagy Ferencnek, a város érdemes és ügybuzgó főjegyzőjének polgármesterré választása egyhangú lesz. Az ekként üresedésbe jövő főjegyzői állás ugyanakkor kerül betöltésre szintén választás útján. Ez állásra több pályázó lesz, s így ez állásnál küzdelem várható. A pályázati határidő folyó hó 20-án jár le.

Közigazgatási bizottság. Vármegyénk köz-igazgatási bizottsága f. hó 7-ikén Hámos László főispán elnöke alatt ülést tartott, melyen a szokásos hivatalos jelentések tárgyalattak. — Ugyancsak e napon tartott ülést az állandó választmány is, s előkészítették a megyegyűlés tárgysorozatát.

Ünnepély a főgymnásiumban. Október 6-án a főgymnásiumban kegyeletes ünnepélyen emlékeztek meg a nemzeti gyásznapi évfordulójáról. Az ünnepi szónok Dr. Veres Samu volt, ki nemes szónoki hévvel mondta el szép és nagy figyelemmel hallgatott alkalmi beszédét. Az iskola épületére kinttűzték e napon a gyászlobogót.

Áthelyezés. A közoktatásügyi miniszterium Komjáthy Sándor dobsinai állami polgári iskolai tanárt hasonló minőségben a czeglédi állami polgári iskolához helyezte át. Utódja, mint halljuk, Horváth János dobsinai községi polgári leányiskolai tanár lesz, akinek kinevezése a szülő és tanügyi hatóságok általános óhajtsáival találkozhat.

Koburg Fülöp herceg vadászata. E hét folyamán még Wurmband Hugó és Szapáry Péter grófok érkeztek meg a megyénkbeli birtokán vadászó Koburg herceghez; az előbbi 2 drb. szarvast és egy nagy fekete medvét hozott terítékre. Günther Schleswig-holsteini herceg 4 drb. szarvast ejtett zsákmányul s f. hó 3-án, Murányon át, nejevel Dóra hercegnővel Prinke-nauba távozott. Koburg Fülöp herceg f. hó 4-én 2 drb. (12—14-es) szarvasbikát hozott terítékre. Innen az egész vadászárság Pusztavacsra utazik f. hó 6-án. (R. H.)

Mandátum bemutatás. A képviselőház elnöke a f. hó 8-án tartott első ülésen bemutatta a Háznak a rimaszombati kerület megválasztott képviselője: Török Gyula megbízó levelét. A bejelentést a szélső baloldal élénk éljenzéssel vette tudomásul.

Kitüntetés. Az Eötvös-alap tanítói nyugdíjintézet Budapestén tartott közgyűlése alkalmából tiszteletbeli tagnak választotta meg Fábry János nyugalmazott tanárt. A jól megérdemelt kitüntetéshez lapunk régi barátjának és munkatársának, ki a tanügyi terén kiváló érdemeket szerzett, őszintén gratulálunk!

A helybeli polgári olvasókör választmánya mult szombaton ülést tartott, melyen többek között azt is elhatározták, hogy a társas élet élénkítése céljából havonként összejöveteleket fognak tartani, melyen egy koronáért vacsorát is lehet majd kapni, s e mellett gondoskodni fog a választmány arról is, hogy ez összejöveteleken változatos szellemi szórakozásban legyen részük a vendégeknek.

Halálozás. A vármegyei tanítói kart nagy veszteség érte. Egy munkában jeles, hivatásban pontos és szorgalmas tagja idb. Járossy Endre dobsinai tanító, Járossy Endre roznányi állami elemi iskolai igazgató édesatyja hunyt el f. hó 1-én rövid szenvedés után. — Temetése általános részvét mellett f. hó 3-án volt.

Tanulmányút. Juhász László szépirodalmi író — lapunk régi munkatársa — f. hó 1-én Párisba utazott, hol a filozófiai tanulmányozásával hosszabb időt szándékozik tölteni.

Uj gyár felállítását tervezik városunkban. Mansfeld és tarsa budapesti vállalkozó cég a vasutvonal mentén Rimaszombat területén egy chamotte-téglagyárat akar építeni, természetesen a város támogatásával, s erre nézve már kérvényt is adott be a tanácshoz és ennek útján a képviselőtestülethez. — Miután ez az eszme felszínre került, Lukács Géza mult szombaton összehívta az agyagmű-gyár részvénytársaság kezdeményezői által küldött bizottságot, mely abban állapodott meg az értekezleten, hogy a képviselőtestületnek az új gyár ügyében hozandó határozatát várakozó álláspontra helyezkedik. Az új gyár eszméjével méltó a városnak behatóan foglalkozni, s miután kedvező alkalom nyílik arra, hogy a város lakossága és a forgalom emelése, s általában a város fejlődése érdekében egy lépést előre tegyünk, ne szalaszskunk el a kínálkozó alkalmat, ne legyünk kicsinyesek és szűkkeblűek, hanem a mennyiben a gyár létesítése a város részéről tetemesebb anyagi áldozatot nem igényel, s a gyár révén előnyökre van kilátásunk, támogassuk az ügyet minden tekintetben.

Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter Turék Géza bártfai m. kir. adótitkárát a tornallyai adóhivatalhoz ellenőrré nevezte ki.

Gyógyszertárvizsgálat. Dr. Meskó Miklós vármegyei főorvos már nagyrészt elvégezte a vármegyei gyógyszerárának hivatalos vizsgálatát, s már csak Rimaszombat város két gyógyszertára maradt az észre; rövidesen ezekben is megtörténik a vizsgálat, mely eddig általában kedvező eredménnyel járt, amennyiben a megye tiszt. főorvosa a patikákat megyszerte jó kezekben s rendben találta.

Templomi ünnepély. Uzapanyit községben mult hó 30-án volt az ev. ref. egyház tornyára a gomb és a csillag feltétel, mely alkalommal Szék Gyula uzapanyit-tamási ev. ref. lelkész a templomban igen szép alkalmi imát mondott. Az ünnepélyen jelen volt Bornemisza István főgondnokkal élén a falu értelmisége s Uzapanyit és a szomszéd községek lakossága nagy számmal.

A gömörmezei orvosszövetség választmánya f. hó 7-én a megyei közpórházban dr. Löcherer Tamás elnöke alatt ülést tartott, melyen az képezte a tanácskozás tárgyait, hogy a törvényhatóság városai és községei a belügyminiszter által kiadott s az orvosok díj-szabására vonatkozó rendelet értelmében melyik fokozatba soroztassanak. Az orvosok egészen helyesen és méltányosan azt ajánlják a törvényhatóság útján a belügyminiszternek, hogy a megye rendezett tanácsu városai a 3-ik fokozatba, a községek pedig a 4-ikbe — utolsóba — vétessenek be. E szerint a megye rendezett tanácsu városai — a hol az orvos és fél között külön szerződés nincs, — a harmadik fokozat szerint a nappali (reggel 7 órától esti 10 óráig) orvosi látogatás minimális díja 3 korona, az éjjeli látogatás díja 4 korona. A községekben pedig — ha szerződéses viszony nincs — a nappali díj 2 korona, az éjjeli 3 korona.

Gyilkos fu. Ma szerdán — október 10-én — reggel szörnyű eset történt Fazekas-Zsaluzsányban. Baksza Györgyöt, a nálunk is szélteben ismert jómódu zsaluzsányi birtokost reggel 5 órakor fia: Baksza János agyonlőtte. A 73 éves öreg ember szörnyen halt, s az esetről rögtön jelentést tettek a szolgabírói hivatalhoz, mely táviratilag értesítette a kir. törvényszéket. Kolbay Sándor vizsgáló bíró elrendelte a vizsgálatot és első sorban a hulla orvosi törvényszéki felboncolását, mely a helyszínen a vizsgáló bíró és dr. Mészáros István kir. alügyész közbenjöttével ma délután meg is ejtették. Az eset részleteiről s annak előzményeiről csupán annyi adatról értesültünk, hogy a fiu elkeseredésében lötte agyon atyját, állítólag azért, mert egy év előtt nőül vette Tóth Zsuzsanna oszgyáni nőt, ki Kovács nevű férjétől mintegy 25 évig elváltan élt. Az új asszony, ki azelőtt igen szegény volt, rávette férjét az öreg Bakszát, hogy fiát és két leányát, — kikkel azelőtt a legjobb egyetértésben élt, — kitagadjja.

Segély. Az uzapanyiti iskolaépület újjáépítési költségeire a vallás- és közoktatásügyi miniszterium 400 koronát utalványozott.

Ujczok bevonulása. Október 1-én bevonultak az erdekhez az ujczok s rövid kaszárnyai ismerkedés után kezdetét vette az u. n. a. brikolás. A helybeli m. kir. állami menteleposztályhoz mintegy 38—40 ujcz

vonult be az ország legkülönbözőbb vidékeiről, s már megkezdődött az ujczok oktatása November 1-én lesz a szokásos esküvétel a szabadkai pusztai telepen.

Egészségügyi kimutatás. A vármegyei tiszt. főorvosának augusztus havi jelentése szerint az augusztus 1-től augusztus 31-ig terjedő időszakban Gömörvármegyében következő fertőző megbetegedések fordultak elő: *vörheny*: Dobsinán 1 (mgh 1); *kanyar*: Pelsűczön 4; Polonkán 1; *hökhurut*: Dobsinán 34, Rozsnány 8 (mgh 1), Horkán 1; *roncsoló toroklob*: Rozsnány 3 (mgh 2), Csucsom 2 (mgh 2); *hasi hagymáz*: Rimaszombat 2, János 1, Betlér 1, Nadabula 1, Imola 5; *gyermekgyógyi láz*: Sumjác 1 (mgh 1). — Szeptember havi jelentés szerint a szept. 1-től szept. 30-ig pedig következő fertőző megbetegedések voltak: *hökhurut*: Dobsinán 11 (—), Rozsnány 3 (—), Pongyelok 6 (2), Horka 2 (—); *hasi hagymáz*: Rimaszombat 3 (—), Zlatnó 1 (—), Sütöte 1 (—), Feled 1 (1), Oszgyán 1 (—), Tamásfalván 1 (—), Betlér 1 (—), Uhorna (—), Imola 2 (—), Hosszuszó 2 (—), Felső-Szuha 1 (1); *vörheny*: N.-Röcze 1; *trachoma*: Dobsina 3, Betlér 1.

Cinematograf. A mult héten — szombaton és vasárnap a „Három Rózsa” nagytermébe sok nézőt vonzott a cinematograf. Benkő nevű ur mozgó fényképek és plasztikus képek bemutatásával szórakoztatta a mindkét este szép számmal összegyűlt publikumot. A mozgó fényképek tetszettek, a plasztikus képektől különösen első este nem volt senki elragadtatva. Vasárnap külön előadásban pikáns mozgó fényképek és orvosi műtétek bemutatása hozott össze szépszámu közönséget, melynek nagy része az előadás után elégedetlenül távozott.

A vármegyénkbeli községi körjegyzők évi rendes közgyűlést Putnokon, a városháza termében, a tagok élénk részvétele mellett szeptember 24-én tartotta meg *Fridrik* Vilmos elnöke alatt, ki lendületes beszéddel nyitotta meg a gyűlést. *Záhonyi* János egyleti főjegyző felolvasta az elnöki jelentést, mely az egyesület egy évi tevékenységéről adott számot. — A jegyzői karban következő változások történtek: lucskai körjegyzővé Kovács György, a sziliceibe Valler Gusztáv, a gömörpanyitiba Bihary Géza, az ispánmezőibe Szlacsányi Ferencz, a k.-h.-várallyaiba Simkó Lajos, a bánréveibe ifj. Fölföldy Ottmár, és Putnok város jegyzőjévé Inczedy Béla választott meg. — A közgyűlés Széll Kálmán miniszterelnöknek üdvözlő táviratot küldött. Együttal vármegyénk köztisztületben álló főispánját és alispánját, mint a jegyzői egyesület igaz pártfogóit és tiszteletbeli tagjait szintén táviratilag üdvözölte. — A felettes hatóságok által kirovott bírságok miatt élénk vita támadt s a közgyűlés egyhangulag elhatározta, hogy a bírságolás mérséklése érdekében mozgalmat indít s feliratilag kéri meg a kormányt, hogy a bírságpenz maximális összegét arányosítsa a csekély 400 forintos jegyzői fizetéshez, s hogy a felettes hatóságok a kiadott ügyek elintézésére a határidőket hosszabbítsák meg, minden ügynél legalább 15 napi határidő adassék, hogy így a határidők pontos betartása minden felettes hatósággal szemben betartható legyen. — *Szokolay* Nándor a nyugdíjintézet reformálása és országossá tétele érdekében beszélt, mire több egyleti közügy elintézése után a tisztújítás ejtetett meg a következő eredménnyel: Elnök: *Fridrik* Vilmos, alelnök: *Fölföldy* Ottmár, főjegyző: *Záhonyi* János, jegyző: *Lovcsányi* Béla, pénztárnok: *Molnár* Gusztáv. Választmányi tagok: ifj. Czekus István, Czibur Elek, Szécsi Ferencz, Valkay László, Habány József, Kengyel Lajos, Lengyel Ábrahám, Szlacsányi Ferencz, Szokolay Nándor és Weiszler Károly. Jövő évi közgyűlés helyeül: Tornallya város jelöltetett meg. Közgyűlés után az egyesület a „Vám” vendéglőben közönséges gyűlést, — melyen egymást érték a pohárköszöntők. — E közben érkezett meg Bornemisza László alispán következő sürgönye: „Közgyűlést szíves megemlékezéséért, legőszintébb köszönetét nyilvánítja, igaz barátságos üdvözléssel Bornemisza alispán.” Viharos éljenzéssel fogadták a táviratot — Közgyűlés után érkezett meg a miniszterelnök következő levele: „Magyar királyi miniszterelnök Budapest, 1900. szeptember 29-én. Tisztelt Elnök ur! A gömörmezei községi jegyzők közgyűléséből hoztam intézett szíves üdvözléssel öszinte köszönettel vettem. Legyenek meggyőződve, hogy tudatában annak a fontos és súlyos feladatnak, a melyet a közigazgatás mai szervezete önökre ró, sorsukat mindenkor meleg érdeklődéssel kísérem. Széll s. k.” A miniszterelnök szép levelét a községi és körjegyzők körében megyszerte öszinte örömmel veszik tudomásul.

Élő nemesség. *Szombathy* Ignác dr. nyugalmazott tanár és volt megyei levéltáros „Élő nemesség” czímen hónaponként kétszer megjelenő szaklapot ad ki, a melyben magyar nemesi familiák családfáját, nevezetesebb öröklött jogait ismerteti, beszámol a nevezetesebb családi eseményekről és közli mindazokat a fontos adatokat, a melyek valami nemes alapítvány, testőrség, kamarasság vagy más rangemelés eléréséhez szükségesek. Az érdekes és adatokban gazdag folyóirat minden hónap 5-én és 20-án egy-egy ives könyv alakjában jelenik meg. Az előfizetés ára egész évre nyolcz korona. Megrendelhető Budapestben, III., Kerék-utca 35. szám alatt levő szerkesztőségben. Az első szám október elsején jelent meg s főtárgya „A magyar nemesség történelmi fejlődése” czimű munka, a melylyel a lap az egész első évfolyamban foglalkozni fog.

Anyakönyvi kimutatás. A rimaszombati állami anyakönyvi hivatalnál 1900. jul. aug. és szeptember havában következő születések, házasságok és halálozások jelentettek be, született összesen: 43 gyermek; ebből fiu 23, leány 20. Házasságot kötött: Adám József és Simko Etel egy-vallásuk, Kecskeméthy Gyula és Czeglédy Berta egy-vallásuk, Ziegl Jakab és Lichtner Fáni egy-vallásuk, Molnár László és Czimer Julianna egy-vallásuk, ifj. Majan János és Bán Erzsébet vegyes-vallásuk, ifj. Kis Károly és Juhász Erzsébet egy-vallásuk, Novák János és Csapó Julianna vegyes-vallásuk, Lóska Ágoston és Töröki Julia vegyes-vallásuk, Pap József és öz. Hendrik Józsefné egy-vallásuk, Oláh Gyula és Deme Mária egy-vallásuk, Venczel János és Farkas Katalin egy-vallásuk, Posa Dániel és Pecsók Julianna egy-vallásuk. Elhaltak: *Péter Mihály 89 éves, *Kótai Erzsébet 13 éves, Széplaky Jánosné 39 éves, *Horvát Erzsébet 55 éves, *Szkokan Andrásné 39 éves, Illés József 3 éves, Szalontay Etel 18 éves, Kriskovics

Anna 18 éves, *Záhony Pál 68 éves, *Dávid László 58 éves, *Ókrós János 41 éves, *Jakabsicz Mária 45 éves, Zoller János 44 éves, Kármán Samu 67 éves, *Nagy József 67 éves, Hanula János 74 éves, *Balog József 54 éves, Cziprusz Károly 5 éves, *Sprok Mihály 39 éves, *Makovinyi Lajos 20 éves, Klomba János 36 éves, Paál Vilma 7 éves, *Banya Antal 1 éves, Illés Pál 48 éves, Braun Fanni 1/2 éves, *Kovács János 22 éves, *Schvantner György 41 éves, Varga János 59 éves, *Kolláresik István 19 éves, *Bogátsy József 54 éves, *Szepessy András 54 éves, *Szuhács Andrásné 24 éves, özv. Kovács Józsefné 67 éves, *Lakatos Julianna 53 éves. — A *-gal jelöltek a gömörmezei közkórházban haltak el.

Az „Ország-Világ“ 1901. évi Almanachja. Régi szokásos híven jelenti az „Ország-Világ“ szerkesztője, hogy 1901. évi almanachja készülébe van és karácsony ünnepén pontosan ott lesz minden előfizetője asztalán. Nagy gond volt megállapítani, mi is legyen a díszes munka, melynek elkészítésére az „Ország-Világ“ költséget és fáradságot nem kímél, mi módon örökítse meg a jellemzőbb események kiemelésével a múlt esztendő történetét és mi módon nyújtson minél több szórakoztató olvasmányt annak a nagy előfizető közönségnek, mely számban megerősödve várja kedves hetilapjának karácsonyi ajándékát. Körültekintett az év eseményein és kereste azt a kiemelkedő nagyobb jelentőségű kérdést, mely a most muló napoknak tán maradandóbb emléket fog biztosítani. És ezt ezáltal könnyen megtalálta. Rég idők titkos kívánsága életi újra az elméket. Egyszer szalmalángnak nevezték, sokan ki is nevétek, azután elfeledték, most újra feltámadt és mind hangosabban hangzik a kívánság: Pártoljuk a magyar ipart! A tüstölő gyári kéményekben látja a magyar jövő gazdagságát, népe boldogulását. Miniszterek vették ajkukra és szót és lelkesen küzdenek a magyar ipart pártolásáért. Az „Ország-Világ“, mely évtizedes pályafutása alatt mindig magyar elmék munkájával magyar papíron, magyar festékek nyomva terjesztette a magyar érzést, a magyar nyelv szeretetét hazánkban, örömmel csatlakozott e mozgalomhoz és annak megörökítésére elhatározta, hogy a nevezetes mozgalom újjáéledésének esztendőjében a magyar ipart bemutatja a közönségnek. Ime ez az „Ország-Világ“ ezidei almanachjának kerete, képekben, írásban bemutatni a magyar ipart vezetői ebben a munkában a magyar nők lesznek. Hegedűs Sándorné, kereskedelmi miniszterünk fenkölt lelkű neje megerozte azt, hogy férjének törekvései, nemes intenciói csak úgy arathatnak sikert, ha a nagy munkában segítő társai lesznek a magyar nők, kik ha előljárnak a magyar ipart pártolásában, akkor a küzdelem sikere előre is biztosítva van. Az ő buzgólkodásából alakult meg a magyar nők iparpártoló bizottsága, melyben helyet foglalnak társas életünk összes előkelőségei, lelkes, magyar érzésű asszonyok, kik példát adnak minden magyarnak egy szebb jövőért való küzdelemben. Ezek az igazi magyar urak nők fogják az almanachban az olvasó közönségnek elmondani, mi módon pártoljuk, szeressük a magyar ipart. Az ő cikkekik keretében avatott tollak fogják bemutatni a nevesebb magyar gyártelepeket, a kiváló magyar iparosokat és meg fogják ismertetni a magyar gyártmányokat, a melyek sokszor jobbakk, olcsóbbakk, többetérők, mint a külföldről hozott selejtes áruk. Ki fog tűnni az, hogy a magyar ipart támogatni nem áldozat, hanem jói felfogott anyagi érdekünk. És ebben a fényes keretben meg fognak szólalni a mi iróink is, hogy a sok tanulságos olvasmány között, szívet-lelket derítő munkáikkal szórakoztassák a közönséget. Az „Ország-Világ“ összes munkatársai, kiknek munkái már eddigi almanachuk is díszítették, odaadták munkájuk legjavát, hogy 1901. évi almanach még szebbé, díszesebbé legyen, mint a régiek voltak. Jókai Mór vezetésével husz kiváló magyar író elbeszélése és költeménye, a magyar zeneszerzők legkiválóbbjainak darabjai, számos szép illusztráció, eredeti kép fogja kiegészíteni azt a hatalmas kötetet, melyet a magyar ipart fűzősége állít össze nagy fáradsággal az „Ország-Világ“ szerkesztője. A kötetet magát díszes naptár fogja megnyitni, jeleül, hogy ez az ajándék csak egy esztendőre szól, jövő évre újabb díszmível kedveskedik Magyarországnak legrégebbi szépirodalmi hetilapja. Az ajándék bolti ára 4 korona lesz, a ki az „Ország-Világ“ régi előfizetője, vagy az újságra egy félévre előfizet, ingyen kapja. Az „Ország-Világ“ előfizetési ára fél-évre 8 korona, az összeget az újság kiadóhivatalába, Hold-utca 7. szám alá kell küldeni. Olvasóink lapunk hirdetései között megtalálják az „Ország-Világ“ megrendelő-levelét, a melylyel az előfizetést legézszerűbben eszközölhetik.

Uj formák. Egy egész korszaknak jellemző adata lesz az, hogy mikor a „Magyar Szó“ lelkes csapata összeállott a szabadelvűségnek, az igazságának és a magyarságnak erős szavú riadoját megteremteti: új formákat kellett megalkotnia. Az újságírásnak meglévő ezernyi sablonjait a megalkuvás, az elferdítés, a talpnyaló dícsőítés és az aggodó megjuhászkodás foglalta el magának; ám az igazmondásnak nem volt taposott ösvénye Magyarországon. Forrongó erővel kellett tehát a „Magyar Szó“-nak utat törnie a kietlen sziklaretegen át. Ime, így született meg a „Magyar Szó“ mai új, szokatlan, friss formájában. De csak látszólag a forma az új, valójában a tartalom az A forma csak köntöse annak a nagy és szabad szellemnek, mely e lapnak minden rovatát irányítja. A „Magyar Szó“ nem elégszik meg azzal, hogy edeskes hangú társalgója legyen a közönségnek. Harezi jelmezben s nem kozmopolita frakkot öltve áll a küzdők sorai elé. Ez az egyetlen harezi, melynek nyomán nem a pusztulás, hanem a föllendülés jár: a harezi az igazságért. — A „Magyar Szó“ Magyarországnak legagilisebb és legmagyarabb lapja. Harezi lap, mert hiszen ma a magyarságot Magyarországon hareziolni kell. De újság is, a mely olvasóit pontosan tájékoztatja, hogy mi az, a miért és mi az, a mi miatt hareziolnunk kell. Budapestest este 6 órakor, a vidéken kora reggel ott van minden olvasó kezében, tájékozotva őt a nap eseményeiről s megadva neki az információkat ama nézetek felől, a melyek az ország fejlődésének irányaira nézve a közönséges mértéken felül álló hazafiak gondolkodásában kiképződnek. A „Magyar Szó“ előfizetési ára: egy évre 28 kor., félévre 14 kor., negyedévre 7 kor., egy óra 2 kor. 40 fillér. Előfizetéseket legelőnyösebb postautalványon közvetlen a kiadóhivatalhoz Budapest, IV., Sarkantyus-utca 3. sz. alá küldeni.

Gróf Leiningen-Westerburg Károly honvédtábornok Leveléi és Naplója 1848/49. Fordította és bevezette Marczali Henrik. Leiningen tábornok Leveléit és Naplóját teszi most a jelen nemzedék olvasó-asztalára a „Budapesti Hírlap“ újságvállalata. A sors különös kedvezése az, hogy ezek az iratok most, félszázaddal a nagy dráma után, napvilágra kerültek. Ötven esztendőig nem tudtunk róla, hogy a szabadságharc egyik legnagyobb vezére és az aradi vértanúk egyik dicső alakja megirta tapasztalatait és benyomásait. A tizenhárom vértanu tábornok a szabadságharc katonai történetének bizonyára a legilletékesebb szószólója. A „Budapesti Hírlap“ újságvállalata szolgálatot vélt teljesíteni a történetírásnak, midőn ez iratokat Marczali Henriknek, a kitűnő történettudosnak, a levelék és napló fölmutatójának nagyértékű bevezetésével és remek fordításában kiadja. A vállalat ezt az ereklénykönyvet fényes kiadásban, a modern technika minden vívmányának felhasználásával adja ki. Rajta volt, hogy a könyv a kiadás tekintetében is díszes legyen minden könyvgyűjteménynek és szalonnak. A külső köntös, a nyomtatás, a berendezés dolgában is arra törekedett, hogy izléses, önálló nyomon haladó, eredeti legyen. Megszerzte Leiningen tábornoknak és nejeinek eddig ismeretlen és kiadatlan arcképeit és — bizvást állíthatjuk — ritka módon sikerült, művészi színnyomatu sokszorosításban mellékelte a könyvhöz, valamint a faesimilében közli Kossuth Lajosnak Leiningenhez intézett levelét, a tábornok naplójának két lapját és a panaszait, ezibak-házai és szolnoki ütközeteknek a tábornoktól papírra vetett tervrajzát. A könyv negyedréte alakban, az eredetiek után készült következő mellékletekkel jelenik meg pergamentbe kötve: Leiningen és Leiningenné arcképe színnyomtatásban, Kossuth levelé Leiningenhez, Leiningen naplójának 9-ik lapja, a panaszai, ezibak-házai és szolnoki ütközet tervrajzai, az utolsó napló-jegyzet faesimiléje. Ára 10 korona és megrendelhető a „Budapesti Hírlap“ kiadóhivatalában (VIII. ker., Rökk Szilárd-utca 4. szám) és általa minden hazai könyvkereskedésben.

Szerk. üzenetek.

Z. J. Tudósítását mellőznünk kellett, mert az szóról-szóra már más lapban közöltetett. Eredeti tudósítást szívesen kiadunk mindég, s ha más lapból rövid hírt atveszünk, megnevezük a forrást, — a mint ez illik — de más megyei lapban leközlött tudósítást nem adhatunk ki.

Felölös szerkesztő: RÁBELY MIKLÓS.

Művészi

kézimunkát és vízfestést tanít német társalgással egybekötve **Tóth Béláné** Rimaszombat, Koháry-utca. 2-3

Hirdetmény.

Alsó-Szuhán és Zádorfalán fekvő, 96 osztályozott holdat kitevő birtok haszonbérbe adandó. — Tudakozódni lehet **Batta István-nál Zádorfalán** (u. p. Ragály).

UHRIK JÁNOS

ezipész
Rimaszombat, Kossuth-utca 20/a. szám.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy **Rimaszombatban, Kossuth-utca 20/a.** szám alatt levő lakásomon önálló

ezipész műhelyt

rendeztem be, s mindenféle **uri-, női- és gyermek-lábbelit** a legutányosabb árban készítek és **javitásokat** is elfogadok.

Azon körülmény, hogy 15 éven keresztül **Kovács Zsigmond** jönevű czég ezipő üzletében **mint szabász** működtem, eléggé igazolja e téren való jártasságomat.

Főtörekvésem mindenkor az leend, hogy **olesó, gyors és pontos** kiszolgálás által a n. é. közönség meglegedését kiérdemljem.

A t. cz. közönség pártfogását kérve, vagyok Rimaszombat, 1900. október 9.

kiváló tisztelettel

UHRIK JÁNOS.

Eladó szikvizgyár.

Egy még kevésbé használt, a legjobb állapotban levő szikvizgyár **2500 üveggel** azonnal eladó.

Venni szándékozők forduljanak **Rimaszécsen Lamos Lajos** gyógyszerártulajdonoshoz. 2-*

Jó és olesó bor.

Tisztelettel értesítem Rimaszombat és vidéke nagyérdemű közönségét, miszerint saját termésű, tiszta kezelésű tavalyi, kellemes sava-nykás ízű **almágyi boromnak** literjét Deák Ferenc-utcai lakásomon a mai naptól kezdve **pecsételt üvegekben 35 krért árusítom. Üvegre betét 5 kr.**

56 literen felüli vételnél vidékre 4 frt 35 kr. fogyasztási adóval olesőbb hektoliterje.

Kiváló tisztelettel
Rimaszombat, 1900. szeptember 25.

Benyó Béla,

almágyi szőlőbirtokos, bortermelő.

Kiadó üzlethelyiség lakással.

Rimaszombatban, a Deák Ferenc-utca sarkán levő üzlethelyiség és emeleti lakás mellékhelyiségekkel **1900. évi február hó 1-től bérbeadó**, esetleg a ház el is adó. Ertekezhetni **Szontágh Károly**lyal. 2-*

Pályázat.

A Rimamurány-salgótarjáni vasmű-részvénytársaság rákosi vaskőbányájánál fennálló élelmezési üzletéhez **kezelői állásra** pályázatot nyit. Ezen állás **1901. évi január hó 1-én** foglalandó el; folyamodványok a „**rákosi vaskőbánya**“ (u. p. Kövi) üzemvezetőségéhez intendődk. 2-2

Árverési hirdetmény.

4097/1900. sz. — Rimaszombat r. t. város tulajdonát tevő „**alsó vizi-malom**“ és **tartozéka**, 5728 □ öl rét, a megállapított feltételek mellett zárt ajánlati versenytárgyalás útján eladatni határozatott. Felhivatnak a venni szándékozők, hogy ez iránti, a városi tanácshoz címzett. 23000 korona kikiáltási ár 10%-ának megfelelő 2300 korona bánatpénzzel ellátott írásbeli zárt ajánlataikat **folyó év november hó 5-ikének** délelőtt 12 órájáig a polgármesteri hivatalnál, hoi az árverési feltételek a hivatalos órák alatt megtekinthetők, adják be.

Kelt szab. Rimaszombat r. t. város tanácsának 1900. év október hó 5-én tartott üléséből

Kishonhy Gyula,
polgármester h.

1-2

Árlejtési hirdetmény.

685. sz. — A nagyméltóságú m. kir. földmivelésügyi miniszter urnak folyó évi szeptember hó 23-án kelt 69.038. sz. rendelete következtében a debreczeni m. kir. állami méntelep debreczeni, rimaszombati és szatmár-németii osztályainál elhelyezett katonai legénység és ménállomány részére 1900. évi november hó 1-től 1901. október hó végéig mutakozó kenyér, széna és alomszalma szükségletnek biztosítása tárgyában folyó évi **október hó 17-én** délelőtt 10 órakor új írásbeli zárt ajánlati árlejtés fog alulirott méntelepparancsnokságnál megtartatni.

A szállítási feltételek úgy az alulirott méntelepparancsnokságnál, mint az egyes teleposztályoknál megtekinthetők.

Az ajánlatok szerkesztésére vonatkozólag felhivatik az érdekeltek figyelme a hatóságilag kifiiggesztett árlejtési hirdetményekben foglalt min-tákra.

Debreczen, 1900. október hó.

A debreczeni m. kir.

állami méntelep parancsnoksága.

Kiadó üzlethelyiség lakással.

Rimaszombatban, **Erzsébet-tér és Kossuth-utca sarkán** levő üzlethelyiség és lakás. megfelelő mellékhelyiségekkel **folyó év november 1-től bérbeadó.** Ertekezhetni **Süteő István** ügyvéddel. 5-*

Hirdetmény.

2189 sz. — A tornallyai kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatósá - közhírré teszi, hogy a rimaszombati takarékpénztár végrehajthatónak **Kolmont János** és **társai** végrehajtást szenvedő elleni 240 korona tökéletes és járuléka iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék (a tornallyai kir. járásbíróság) területén levő Abafala községben fekvő az abafalai 15. sz. tjkönyvben 79 és 87. hrsz. alatt foglalt, jelenleg Kosztúr József, Pál, Mária és kiskuro Kosztúr Ferencz nevén álló szántóföldre 660 koronában; az abafalai 26. sz. tjkvben A. I. 2-12. sorsz. alatt foglalt külbirtokból a Lukács Mária férj. Kolmont Jánosné 1/12-ed részben megillető jutalékra 1220 koronában és az abafalai 272. sz. tjkönyvben foglalt 16. hrszámú belsőségből és azon épült 16. sz. alatti házból a Kolmont Jánosné sz Lukács Mariát 1/2 ed részben megillető jutalékra 408 kor. 34 fillérben ezenell megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1900. évi november hó 19-ik napjának** délelőtti 9 órakor Abafala községében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozők tartoznak az ingatlanok becs-árának 10 %-át, vagyis 66 korona, 122 korona és 40 korona 84 fillér készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ban jelzett ártolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezeihez letenni, vagy az 1881. évi 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgálatni

Kelt Tornallyán, 1900. évi szeptember hó 6-án.

A tornallyai kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság.

Gazda, kir. albiró helyett:

2-3

Feledy, kir. albiró.

MIÉRT

van annyi-utánzat?

MERT

valódi Eisenstädter-féle

LINOLEUM padló-zománcz

a törv. bejegyzett „**vaslovag**“ védjeggyel a legjobb és legtartósabb fénymáz **puha padlóknak és konyhabutoroknak** bemázolására.

Bejegyzett

Védjegy „**Vas lovag**“ lovag“ védjeggyel.

A Linoleum padló-zománcz egy óra alatt keményre szárad, bámulatosan szép fényvel bír és tartósság tekintetében eddig fölülmulhatatlan. A következő változatokban kapható: 1 sz. sárgás-barna, 2 sz. sötét-barna és 3 sz. mahagoni-barna. Nagy elterjedtségénél fogva

LINOLEUM padló-zománczunkat

különböző hasonhangzású nevek alatt értéktelen utánzatokkal hamisítják, miért is **kérjen mindenki kizárólag** csak **Eisenstädter-féle LINOLEUM padló-zománczot**, a törv. bejegyzett „**vaslovag**“ lovag“ védjeggyel.

Eisenstädter Testvérek

lak- és festékgyára Bécs.

Főraktár:

Braun Zsigmond
vaskereskedése Rimaszombat.

11-12